

F O A I E

pentru

minte, inimă si literatură.

№. 22.

Luni, 2. Junie

1847.

РЕФЪТАРЕА

пъререї Длві І. К. Шллер деспре
цернапа ориџине а лимвеї ромџне.

(Длкеїере.)

Съ не длтоарчет ла челе 50 кџ-
винте че с'аџ скъзџт дїн 91, шї съ маї а-
дџвгџм вртџтоареле, де сїгџрџ романе шї
знеле челтїче:

51. Ассемџнџ, сеамџнџ, семене, ас-
семенеа. Дл дџче ла енглезџл same, sa-
teness, шї готїкџл sama. Длсџ дл тџте
нџ есте алчева декџт рџдџчина романџ
sim, дл sim-ilis, шї дакџ нџ сџнт сџропї
дїн India, аптої аенглїї л'аџ прїїмїт де ла ро-
манї, шї готїї аїчї тот дела колонїїле ро-
мане. Алџтџрџм пе италїан: somigliare,
rassomigliare, спанїол. semeiante, портџг.
semelhante (се пронџочїе lh ка gl итал.)

52. Десшїрџ, vede опї чїне кџ е кон-
трарїџ лџї дл-шїрџ, шї кџ vine дела шїрџ
= series. Прїн вртаре е де прїкосџ а дл-
вла пе ла векиї цернапї дџпџ scheren =
а длпџрџдї etc.

53. Пентрџ фџтџ, фетџ, фатџ, macho-
rom. феатџ, е де прїкос иарџшї а мерџе
дл Svedia ла foeda, кџнд е маї апроане
foetus etc.

54. Гџтџ е кџвџнт челтїк = апоплес-
сїе. Де вор фї авџт в. цернапї gutte, л'аџ
прїїмїт шї еї тот де акколо. Ла аенглї
gout шї ла франчесї goutte длсемнеазџ
подарџ; иар ла рето-romanї gutta, dagut-
ta = апоплессїе.

55. Жокџ де прїкос се дџче нџмаї ла
аенгл. jog, скот. jaug, шї фџрџ кџвџнт дл
скрїе jogg ка съ семене нџмаї кџ ачесте.
Де фадџ есте латїнџл iocus, итал. gioco,
giuoco, giocare, шї giucare = а жџка, шї
а се жџка.

56. Кџстџ, а кџста, зїче кџ длсемнеа-
зџ вїаџџ! шї дл редџче ла в. цернапї
keist! шї ла сведїкџл gust. Дар а кџста
нџ длсемнеазџ вїаџџ, чї а ста — кџ чева,
дела преп. кџм, опї кџ шї стаџ = con-
stare, кџм се фаче шї свфолџ etc. Дакџ
арделеанџл длтреавџ: кџм маї кџстаџ?
аста нџ ва съ зїкџ, декџт: кџм маї стаџї,
кџм стаџї, — кџ сџпџтатеа, — кџм вџ
аффаџї = итал. come state?.. Тот кџ а-
чев прескџртџчїзне а лџї стаџ с'а фџкџт
дела ad шї стаџ, ad-естџ, вџрџнд пентрџ
езфонїе пе е = ad-sto = стаџ лџогџ че-
ва, — ла чева, — адштџптџ.

57. Маїкџ дл редџче ла в. цернап. mag,
mage, mais = кџмџнџдїе, шї magas пџрїнџї!
Дар маїкџ нџ есте алчева декџт о фор-

мъ маї мъгълитоаре дін мамікь шї мамікь дін мама, поате імітанд пе словенї. Addevъртєл кєвжот есте мама шї мѣма, португалїї зїкѣ маї, — шї ашшеа се пѣтє фаче маїкь шї фѣръ а іміта пе словенї. Кєвжотєл есте вѣтрѣнѣ romanѣ. *)

58. Мѣнѣ, а мѣна, лл мѣнѣ ла оланд. menpen, кѣнд латїнєл minare, п'ар фї кїар а мѣна; італ. menare, фр. mener.

59. Мѣнзѣ. Пе мѣнзѣ лл кєвѣ ла в. церт manzen = цїцѣ; — авем лосѣ пе векиєл латїнѣ mannus = мѣнзѣ. — лл тїмпєл де мїжлокѣ mannus = калѣ, manna = еапѣ, — в. Du-Fresne.

60. Мѣпескѣ? Поате мѣпїѣ, мѣпїѣ? Ачеста пѣ вїне дела англосакѣл маenan а се тѣнгвї, etc., чї дела mania = фѣріє, furor.

61. Мереѣ. Дакѣ лл dedѣче дела фрісікѣл maga = опреаллѣ, аппої пої кѣ маї мѣлт дрептѣ лл пѣтем dedѣче дела maga = ллтѣрїєре.

62. Пішкѣ, се зїче шї підїгѣ, а підїга. Ачеста пѣ е дела англ. pinch нїчї caccopєл raetsch-en, чї ллтрегѣ span. rızcar, італ. pizzicare, рето-ром, rızchiar.

63. Скѣтѣр, пѣ дела церт. scutan, чї дела excutere, італ. scuotere. Addevърѣл ворвїнд скѣтѣрѣ пѣ есте декѣт о алѣ фор-

мъ маї транспїтївѣ а верѣєлвї скотѣ орї сквот, — скотере — сквотере. —

64. Спаргѣ пѣ е дела сведїкѣл spiaelka = а крепа, а деспарте. Спаргѣ п'аре пѣмаї ідеєа фрѣндереї орї фѣрїмѣреї лл вѣкѣдї, чї шї орїдїнала ллсемпѣчїєне де ллпрѣштїєре, ресїпїєре, респѣндїєре. Ної зїчем: „advnarea с'а спартѣ,“ адекѣ с'а ресїпїт, с'а ллпрѣштїят. Есте ллтрегѣ латїнєл spargere.

65. Спєнѣ, спєнєре, штїдї де внде лл dedѣче? Дела в. церт. spanen, spenen = а ллдѣплека = überreden! Чїне поате фї аттѣт де ллпетрїт, ка сѣ пѣ прїчеапѣ кѣ спєнѣ, а спєне, пѣ есте декѣт латїнєл ex-pono, exponere?

66. Стрѣдїєре, стрѣчїєаре, стрѣчїєаре. Пѣ е дела оландїкѣл schrantzen, нїчї дела англ. scranch = а мѣшка, а рѣпе кѣ гѣра, чї есте італїанєл struggere = а сдровї, а стрїка, а дѣрѣпѣна — struggimento, struggitore, etc.

Скѣзѣнд ачесте 66 дїн 91 маї рєтѣнѣ 25 кѣвїнте. Дїн ачесте 25 маї скѣдем, пе вєпєлє, карє, дакѣ лл addevърѣ вор фї, пєгрєшїт пѣ сѣнт декѣт лл врезн сѣвѣрѣїѣ де але Сївїєлвї:

1. Феадє, феадѣ, фадѣ? зїче кѣ ар фї вєзеєаллѣ? Ынде се ворѣшєте? 2. Гємо-лескѣ, лл локѣ де мъгѣлескѣ? Аста пѣ се поате. Доарѣ ллвѣлвїѣ, кокєлошєскѣ? Аттєнчї е ка гїєтѣєскѣ. 3. Лѣдѣ, = сїмп-плѣ? прєстѣ? Чїне лл кєппоаште? — Ассємєнєа 4. Шорт = рѣшїє? Де а фї, аппої пѣте сѣ фїє лат. scortum. 5. Смїд = тѣпетѣ? Ачесте пѣ се потѣ лѣа дрептѣ нїчї вл тємєїѣ. Маї рєтѣнѣ ашшеа дар 20? Кѣ 20 де кѣвїнте пѣ се ллтємєїазѣ нїчї о іпотєсѣ, деспрє орїдїнєа врезнєї

*) M. T. Varro in fragm. ex Catone „de liberis educandis“ — addѣче: „Cum potionem ac cibum buas ac pappas dicunt, (pueri romani), matrem, mammam, patrem tattam.“ De mї-раре есте кѣ верѣєл вєѣ орї вєаѣ, пєптрѣ рѣнчї нїчї пѣпѣ лл zїєа де астѣзї с'а цїпѣт ла фєтєїєлє ромѣне. Елє шї акѣм зїкѣ мї-тїтєїєлєр лор: вѣї, вѣїє, сѣ вѣїє, — сѣ вѣїѣ = buas. — Ла Плєзтѣ їарѣ: opus est — li- berto — quod pappet = сѣ пєпє etc.

лімбе. Съ vedem ши п'ачесте ши съ ле
лѣъм дінаппої :

1. Спѣлѣ, а спѣла. Дл dedъче дела
церм. spülen = а трече легѣпхндѣсе пе
лѣпгѣ чева, а преліоде, а лові ши а спѣ-
ла цермѣл? — Ромѣпѣл, каре дін къ ши
стаѣ а фѣкѣт кѣстѣ, дін ад ши стаѣ = а-
дестѣ, а пѣтѣт дін спре, свпра ши лаѣ, съ
факѣ спѣлѣ, лѣсхндѣ аффарѣ пе р.

2. Сарікѣ, де ши се vede ла готі sa-
erk, англо-сассіі syrk; дар фіінд къ о аѣ
англезіі sark = къташѣ, франчезіі serge;
ши sarge, sargette = хайпѣ де лѣпѣ орі
пѣпѣрѣ рарѣ ши гроасѣ, — span. sarga =
idem, се vede къ сарікѣ е де оріціне чел-
тікѣ.

3. Сѣрак, дакъ нѣ е о деценератѣ дін
місеракѣ дела miser, дела каре маї авем
мішеллѣ, аппої къ греѣ се ва пѣтѣ dedъче
дела гот. saurgan, в. церм. serag, каре
сѣнт тот Sorge = гріже. Saurgan готікѣл
вртѣазѣ а се пропѣчїа sorgan = Sorge.

4. Шмак сігѣр церманѣ. — 5. Шаї-
кѣ, шеїкѣ — нѣ е ромѣпѣ. — 6. Шїагѣ,
поате ши счїагѣ шчїгѣ — о аллѣтѣрѣ къ
англ. joke, ши латїнѣл iocus, нѣ е де кре-
зѣт. — 7. Свїческѣ = вссѣкѣ — іар есте
аневоїе аїл dedъче дела гот. ши sasson.
spika etc = а вска. — 8. Рѣтѣ дакъ нѣ
е деценерѣтѣрѣ дін pratum, аппої есте
фрате къ маціарікѣл гѣт — 9. Рѣокачїс?
Сѣ фїе дела в. церм. raunen, ruenken =
а сковї? — 10. Рїфѣ, мѣрцініт къвѣнт дл
локѣ де котѣл челлѣ mare. Нѣ пѣтеа а
нѣ фї стрейнѣ. — 11. Пазѣ зїче къ е дела
сасс. pas? Нѣ е де крезѣт; маї кърѣнд
о фортѣтѣрѣ дела павѣзѣ, къ лѣпѣдарае
лѣї в орї вѣ, — ка сѣзѣтескѣ дела сѣвт. —
12. Патѣ, се vede дл addevѣрѣ а фї дела

готікѣл bad, — в. церм. rett, etc. — 13.
Мїде = лѣпѣ де мїеї, дела церм. mieke,
mietz, mieze, дар нѣ се поате ши дела
мікѣ, ка лѣпѣ мікѣ, мѣрѣнтѣ? — Поате
сѣ фїе ши церманѣ. — 14. Маре, дл дѣче
ла в. церм. mar; дар аѣ ши челтїі мар,
maur = mare. N'ар пѣтѣ фї ши о скїмѣвѣ-
чїзне дін maior (magnior), maiore? Diez,
дл граматїка лімвелор romane II., 243 ва
аїл траѣе дела mas, maris, mare! — 15.
Малѣ, сѣ фїе оаре дела англїкѣл mole =
Damm? 16. Лѣла негрешїт нѣ е ромѣпѣ;
дар чїне штїе де ва фї дела сасс. lullen
= а свѣе? — 17. Грѣозѣ, дл ва дела ан-
глїк. grend = а сдровї? — 18. Гравѣ,
дела сасс. gra, grade = їзте. — 19. Дл-
вѣдѣ, а длвѣда дл пѣне лѣпгѣ в, церм.
witz = штїїндѣ, witzzen = а форма. Дар
длвѣдѣ нѣ се їеа нѣмаї де карте, орї де
кънпоштїнде, чї addevѣрата лѣї днсемнѣ-
чїзне есте а се deda, а се deprїnde ла
чева = длвѣдѣ вѣаѣ, длвѣдѣ рѣѣ, — а
десвѣда etc. — Тот ашшеа ши італїанѣл
avvezzare. — Дл вртѣ :

20. Чїга-міга! — „fnis coronat opus“
Длсѣ чїга-міга дл дісертѣчїзнеа азторѣ-
лѣї нѣ е чеа дін вртѣ; нїчї пої нѣ vom
длкеїа къ чїга-міга, чї къ о алѣ сорїорѣ
де але еї, Дар штїдї де внде dedъче пе
чїга-міга? Дела англ. gewgaw, каре зїче
къ се пропѣчїе гѣїга (чева маї алѣфел).
Дела гѣїга, пѣпѣ ла чїга-міга есте вн ad-
devѣратѣ salto mortale. Чїга-міга есте вн
фелѣ де ворѣ ка ши терда - перда орї
тѣрда — пѣрда, вн нїміка. Де терда —
перда длкаї штїм къ е о батжокѣрѣ а
ачеллеї пѣрцї де моштенїре, че дѣпѣ дре-
птѣл romanѣ ретѣнеа, дакъ се даѣ челле
дїпѣтїѣ 2 маї грасе, ла чеї къ прекѣдїнде.

)

А треіа парте че маї ретѣнеа ера педн-семпѣтоаре, (tertia pars, орі tertia parte) ши де ачеа ера де ватжокѣрѣ. Терда — перда пѣ е алтчева декѣт = tertia parte саѣ ла ітаііанѣл terza parte. Кѣвѣотѣл терціѣ се афѣл ши аствѣзі ла пої ши се зіче пѣмаї де вітеле тінере че інтрѣ дн ам треімеа анѣ. Съ пѣ фіе оаре чіга-міга о а чіпчеа парте, ши маї мікѣ декѣт терда, дн каре кѣвѣотѣл чіпчі съ се фіістрѣ-формат пентрѣ міка, ка перда дела парте пентрѣ терда? — Фіе че ва фі, пѣціоѣ пе пасѣ де еллѣ.

Ачесте сѣнт ачелле 139 кѣвінте редѣсе аналітіче ла рѣдѣчелеле лор. Кѣте сѣнт цертане? Жѣдече орі чіне. Дар вор-вірѣт де о соріоарѣ а чігѣ-мігѣ. Аста есте ла фага 84 голоток, голоточі, че се зіче ши голоток etc. Днсемнеаѣл дн-вѣлѣітѣрѣ, гіемѣре, днѣркаллѣ. Днведерат ачі пѣ есте декѣт о скітѣвѣісне дн рѣдѣчіпа латіпѣ globus = glomus = гіемѣ. Ши де внде о дедѣче авторѣл? Дела Galli-Mathias! каре ла англї есте gallimatia ши се пропѣчїе кам ашшеа: gallimeeschae. Мінвнат! Galli-Mathias девіне дела вѣіетѣ адвокат, каре ворвінд днпінтеа вѣіі трі-вѣпалѣ деспре вѣі кокочѣ алѣ вѣіі Матеїѣ, дн локѣ де а зіче Gallus Mathiae = ко-кошіѣл лѣі Матеїѣ, днѣркѣндѣсе а зіс Galli-Mathias = Матеїѣл лѣі Кокочіѣ. Де внде а пѣтѣт съ штіе вїетѣл ромѣнѣ деспре ачесте? Астѣелѣ де кѣріосітѣці пѣ аѣ Авторїі Ворварїѣлї де Бѣда, де каре Авторѣл пострѣ днші вате жокѣ. —

Ачестаста есте пенѣміта іпотесѣ а До-манѣлї Шѣллер деспре оріцінеа лімѣеї ромѣне, о іпотесѣ, прекѣт ведем, фѣарте педерїчітѣ, кареа, сокотїнд ла стѣдіѣла че

а пѣсѣ Авторѣл, ар фі мерѣіт о соарте маї вѣпѣ. Шпѣ сімѣѣ дѣреросѣ кѣппрінде пе омѣ, кѣнд кѣцетѣ ла вѣі лѣкѣрѣ атѣт де днтінсѣ пе вѣі дрѣт атѣт де грешїт! Де кѣте-орї пѣ с'а афѣлат D. Авторѣ дн кѣрѣл лѣкѣрѣеї сале ла вшїа адеѣвѣрѣ-лѣі! Де кѣте-орї пѣмаї пѣ і-а стрїгат сѣ'л піпѣіѣ! — Аста есте вѣртареа іпотеселор фаворїте, пе каре ши ле преформеаѣл о-пѣл. Дар сімѣѣл пострѣ челѣ дѣреросѣ ар фі кѣ тѣлт маї адѣнѣѣ, кѣнд ам пре-сѣпѣне, кѣ пѣ стѣдіѣл адеѣвѣрѣлї ар фі мотїѣл черчетѣрілор Dѣмісале ассѣпра лімѣеї ромѣне, чї алтчева, — вѣі че політїкѣ! — Съ фіе оаре вреѣн че ассеме-неа? Дакѣ пѣ днтрегѣ, дар пе де о парте се vede а фі пегрешїт вѣі мотїѣл політїкѣ. Іака кѣвінтеле Dѣмісале: „Пе де о парте ме сокотескѣ кіар даторѣ а рѣтне фѣрѣ крѣцаре пѣноза амтѣцірілор, дн кареа а-чеї Domnї — Авторїі ворварїѣлї де Бѣда — аѣ дессѣтѣ попѣлѣлї лор вѣі вештѣлор романѣ: пентрѣкѣ ачестѣ пѣрере фалѣ се vede кѣ і-а фѣкѣт сѣперѣі ши кѣ пѣ-треште ідеї деспре о сінгѣрѣ леїтїмітате а Domnїеї ши моштенїреї ромѣне дн Ар-деал, каре пѣ се вѣпескѣ кѣ дрентѣл істо-рікѣ ши кѣ пачеа локѣіторїлор Дачїеї!“*)

*) „— Theils scheint es mir sogar Pflicht, das Gewebe von Selbsttäuschungen, aus welchem jene Herren ihrem Volke ein römisches Gewand zasammengefleckt haben, schonungslos zu zerstören, da dieser Wahnglaube sie stolz gemacht zu haben, und Ideen von alleiniger Legitimitaet rumunischer Herrschaft und rumunischen Besitzes in Siebenbürgen, zu nähren scheint, welche mit dem historischen Rechte und mit der Eintracht von Daciens Bewohnern gleich unvereinbar sind.“ — Archiv etc. 1. Bd. 1. H. S. 75.

— Ва съ зикъ аичі есте спінѣл! — Че се аттѣнце де пѣнѣа амтѣдирѣлорѣ, ва де мѣстра ші ачеастѣ дѣсертѣчѣне, пе че дрѣмѣ а кѣвтат Авторѣл съ о рѣмпѣ ші дакъ а рѣпто. Че се аттѣнце де дѣмпѣтѣчѣне фѣкѣтъ лѣі Петрѣ Маіор, кѣчі елѣ е Авторѣл Діалогѣлѣ, дѣ каре се паре Домѣлѣ Ш. а гѣсі крѣма, елѣ дѣ дѣ-трѣдѣчереа орѣ префаѣа історѣіеі сале а аррѣтат де че фолосѣ поате фѣ ромѣнѣлор штіінда кѣ еі се трагѣ дѣн Романѣ. Де че Авторѣл пресѣпѣне алте мотиве? Ченсѣра тѣмпѣлѣ ачеллѣіа, кареа негрешѣт нѣ ера дѣнкѣ ашшеа лѣбералѣ, ар фѣ свѣ-ферѣт а се тѣпѣрѣ дѣ ачеллѣ діалогѣ ідеі перѣкѣлоасе? Ші маі аллесѣ ченсѣра, о-перѣі нѣі ромѣнѣ? Анпоі дакъ ченсѣрѣі де аттѣнѣі аѣ фост ашшеа де пѣдѣнѣ пѣ-трѣнѣзѣторѣі, іар Д. Автор маі пѣтрѣнѣзѣ-тор, сокотеште Дѣтнеалѣі кѣ ва фѣ дѣ старе де а модѣіка кѣвѣнѣдереа че о аре нѣ попѣл деспре орѣіѣнеа са? Кѣдѣі ро-мѣнѣі веі гѣсі дѣ Трансѣлванѣа, карѣі съ нѣ штіе спѣне кѣ се трагѣ дѣн Романѣ ші кѣ сѣнт dedѣші дѣ Dacia de Траіанѣ? Прекѣт штіе ромѣнѣл ардеманѣ дѣн тра-діѣчѣне съ спѣнѣ, кѣ Шгарѣі аѣ венѣт дѣн Сѣтіа (ашшеа зѣче елѣ), ші Сaccіі дѣн Фландрѣа, тот ашшеа штіе ші деспре сѣне де нѣде есте ші декѣнд? Ромѣнѣі чеі лѣ-тѣнаѣі штіѣ че респектѣ се кѣвѣне дрѣ-птѣлѣ історѣкѣ; дар штіѣ ші ачѣеа, кѣ дѣла спѣрѣтѣл тѣмпѣлѣі, кареле есте маі таре декѣт ілѣсѣнѣіле ноастре, аѣ съ до-ѣкѣндеаскѣ мѣлте. Дар, ромѣнѣі крѣдѣ таре, ші аѣ кѣвѣнт съ крѣадѣ, кѣ се трагѣ дѣн романѣ, ші анѣтѣ дѣн ачѣіа, пе карѣі і-а адѣс Траіанѣ аичі. Еі, крѣдѣ, кѣ дакъ дѣ мѣжлѣкѣл аттѣтор фѣртѣне, ші-аѣ ре-

дѣнѣт наѣіоналітатеа ші лімба, скѣтѣл еі, пѣтереа де вѣіадѣ нѣ есте стѣнсѣ. Пе чѣне поате съ свѣпѣре ачѣаста? Кѣі поате фѣ перѣкѣлоасѣ? — Ромѣнѣі штіѣ каре есте кѣетѣчѣінеа лор дѣ вѣіторѣ; о штіеаѣ а-чѣаста дѣаіnte де а о азѣі дѣла ренѣмітѣл депѣтат ші пѣвѣліѣстѣ Fr. Pulszky.*) — Еѣ сѣнт депѣнѣ кѣвѣнѣсѣ, кѣ Д. Шѣллер дѣ фѣндѣл іnіmeі сале сѣмте кѣ дѣ ро-мѣнѣі нѣ сѣнт мѣлте драмѣрѣі де сѣнѣде цѣрманѣ: кѣчі аѣтѣнѣі нѣ с'ар пѣрта аст-фелѣ кѣ ноі, нѣ ші-ар аскѣдѣі папа ашшеа таре дѣ контра ноастрѣ. Орѣ ші кѣт, нѣ шѣаде фрѣмосѣ а се кѣртѣві kondeіѣл нѣі ошѣ дѣнѣдѣтѣ де астфел де motive. Ad-дѣвѣрѣл е маі таре декѣт тоате. Съ'л спѣнем прѣтѣгѣндѣнеа, нѣде се кѣвѣне ші нѣде се чере. Сарчѣна пѣнѣтрѣ сѣдѣнѣреа пѣчеі дѣ Трансѣлванѣа съ о ласе Д. Ав-тор пе змерѣі гѣбернѣлѣі, карѣі о штіѣ пѣрта ші аѣ пѣртат'о дѣаіnte де а се дѣ-чѣрка Дѣтнеалѣі аі дескѣде окѣі. Іар кѣт пѣнѣтрѣ вѣіторѣл ромѣнѣімеі дѣ Dacia, съ о лѣсѣт аста дѣ тѣна лѣі Дѣтнезѣѣ. Орѣ че vom зѣче ноі, — фатѣл, орѣ соар-теа дѣшѣі ва дескѣде дрѣмѣл. Зѣте че а зѣсѣ Жоіе, дѣпѣче н'а пѣтѣт дѣнѣтѣка пе Жѣноне ші пе Вѣнѣре, деспре лѣкрѣрѣіле Троіанѣлор ші Рѣтѣлѣлор:

„Quandoquidem Ausonios coniungi foedere Teucris
Haud licitum est; nec vestra capit discordia finem:
Quae cuique est fortuna hodie, quam quisque secat
spem,

Tros Rutulusve suat, nullo discrimine habebō:
Seu fatis Italuum castra obsidione tenentur,

*) „Die Sprachfrage in Ungarn,“ тѣнѣрѣтѣ ші дѣ „Ungarische Tabletten, aus der Mappē eines Independēnten.“

Sive errore malo Troiae, monitisque sinistris, —
Nec Rutulos selvo. Sua cuique exorsa laborem
Fortunamque ferent. Rex Jupiter omnibus idem,
Fata viam invenient.“ — Virg Aeneid. L. X. v.
105—113. — Маї мѣлтѣ дѣделленчѣзне
п'аре нѣчѣ зѣ дипломатѣ дѣн зѣллеле поа-
стре. —

Країова, 1846.

J. Maior...

СЪСПИВЪЛ СЕРАЧИЛОР.

О фѣицѣ преадналтѣ шѣ недѣделеа-
сь! о дзеире некѣпринсь шѣ петѣлкѣтѣ!
о пѣтере невѣрѣтѣ шѣ петѣсвратѣ! о тѣ-
рѣре некѣвѣрѣтѣ шѣ неасетѣпатѣ! о во-
гѣдѣ нескѣвѣрѣтѣ шѣ вѣстѣрѣе некѣлтѣ-
тѣ! о таре де дѣдѣрѣрѣ шѣ поean де фе-
рѣчѣрѣ! о гловѣ дѣпрецѣврат де нетѣрѣ-
нѣре шѣ дѣсѣфлѣцѣт кѣ мѣлѣоне де мѣлѣоне
де лѣтѣ! о зѣверсѣ магмат кѣ атѣтеа
фѣице недетерминате шѣ зна де алта а-
тѣрпате! о тѣ пѣте фѣрѣ де пѣте, каре
тадѣцѣ проведѣнда тотѣлѣ! пѣтрѣ че аї
рѣндѣт сѣртеа нѣстрѣ сѣ фѣе атѣт де вѣ-
трѣгѣ ферѣчѣрѣе поастре? че цѣаѣ грешѣт
нефѣица нѣстрѣ де аѣ дѣфѣицаг'о спре а
те атѣрѣ шѣ ацѣ хѣлѣ некѣпринса'дѣ вѣпѣ-
тате? че пѣчѣрѣ афлѣ тѣ дѣ недѣрѣпѣ-
цѣле лѣтеї, кѣ аша флѣгматѣк ле невацѣ
дѣ сеатѣ? че вреї тѣ сѣ сторчѣ дѣн вѣл-
тѣшала нелецѣвѣрѣлор че стаѣ не ачест не-
цѣрѣчѣт глов? че глорѣе цѣаї предѣстѣнат
а прѣтѣнде тѣ дела астѣел де фѣицѣ чер-
вѣкѣсѣ шѣ дѣдѣрѣтнѣкѣ, кареа дѣн леагѣвѣл
тѣперѣдеї шѣ пѣн' дѣ торѣнтѣл вѣтрѣне-
деї фѣптѣеде дѣ контра воїеї тале? пѣ
цѣаѣ фост дѣстѣл Dómnе сѣ аївѣ драчѣ пѣ-
маї дѣнтре дѣцѣрѣ, пѣтрѣ че аї воїт сѣ

се маї адаѣце пѣмерѣл демонѣлор шѣ кѣ
пої? Ної щѣм кѣ неаї рѣндѣт спре ферѣ-
чѣре; апої пѣтрѣ че неаѣ коплешѣт непо-
рѣчѣреа кѣ атѣтеа тѣкѣлошѣї? Ної щѣм кѣ
сѣптем фѣїї тѣ шѣ тѣ пѣрѣнтеле пострѣ,
каре не ѣвѣщѣ де о потрѣвѣ; апої пѣ-
трѣ че грѣтѣдещѣ атѣта вѣтѣрѣе пѣсте не-
тернѣчѣа зѣнора дѣнтре пої? Ної щѣм кѣ
сѣптем фѣрадѣ шѣ фѣї аї зѣнѣ татѣ; апої
пѣтрѣ че соартѣа зѣнора дѣнтре пої есте
тѣкѣлѣсѣ шѣ а алтора ферѣчѣтѣ? кареа ѣ
слѣвѣчѣзнеа зѣнора шѣ кареа ѣ вѣртѣтеа ал-
тора? Де чѣне ещѣ тѣ маї адорат шѣ маї
апрѣцѣат? аѣ пѣ де пої дѣмпѣладѣї, карѣї
пѣрѣреа стрѣгѣт кѣтѣре тѣне шѣ пѣ сѣптем
авѣцѣї? Де чѣне ещѣ тѣ маї дѣфѣїмат шѣ
маї дѣспрѣцѣат? аѣ пѣ де чеї че дѣї дѣ-
поверѣ кѣ богателе тале фачѣрѣ де вѣне?
Дѣчѣ дакѣ ѣвѣщѣ пре чеї че не апасѣ кѣ
повара недѣрѣпѣтѣдеї, апої маї вѣне пѣрде-
не де пре фада пѣтѣнтѣлѣвѣ, ка сѣ пѣ'дѣї
маї вѣлестѣтѣм проведѣнда; ѣар дакѣ тѣ
рѣщѣ пре чеї че пѣ те ѣвѣск, апої чѣне
те опреде аї спѣлѣвера дѣ аерѣл нефѣїн-
деї, ка сѣ пѣ маї ѣсѣсте імперѣл лѣї Бел-
зѣвѣл?

Dómnе! ѣре пѣ ар фѣ фост маї вѣне,
сѣ пѣ фѣї креат тѣ астѣел де лѣте, дѣ
кареа вѣлестѣматѣї сѣвѣрѣшѣнд атѣтеа крѣме
їнѣрпале, поартѣ рѣнѣме де вѣртошѣї шѣ
глорѣошѣї, фѣрѣ сѣ ле фѣ атѣнс кѣрда їнѣ-
меї кѣндѣа аморѣл вѣртѣдеї; шѣ пої карѣї
пѣртѣм грѣвтатеа шѣ зѣдѣлѣл зѣлеї, пѣвѣ-
маї кѣ пѣ терѣтѣм нѣчѣ зѣ рѣнѣме; чѣ шѣї
їадѣл пѣтрѣ пої дѣї рѣндѣт. Де цѣї сѣаѣ
фѣкѣт грѣаѣ де фѣица нѣстрѣ, апої стрѣ-
пѣцѣїне кѣ акѣл торѣцѣї, ка сѣ пѣ маї про-
дѣчем гласѣрѣ рѣпѣцѣїтѣре дѣ контра про-
нѣї тале! дѣстѣл Dómnе дѣстѣл! аѣжѣгѣдѣї

ресвзпареа къ кареа не педепсещі! конті-
неаскъдсе вра къ кареа не врѣдсещі! стѣм-
перещеа длогрозіреа къ кареа не амеріоді!
O vai de noi асвпрідіі! пълъ кънд съ маі
плѣщем дзадар дпайнтеа челві че сеа-
шълъ къ неаѣ пърсїт пре noi? пентрѣ
че маі свспїотъм дндешерт дпайнтеа че-
лві че паре къ с'аѣ депъртат дела noi?
Dumnezeule Dómnе, noi щїм къ vnde ещї
тѣ, аколо е драгосте, паче, вѣктрїе, лївер-
тате, ферїчатате, сїмплатате, сїгврїтате;
аколо ванїтатеа п'аре лок, длогѣфареа а
перїт, лѣксѣл с'а оторѣт, егоїстѣл с'а де-
тѣпат, кастеле demone с'аѣ прѣпѣствїт;
аколо патїміле'с зевълате дп фрѣвл кѣм-
пѣтѣлві, крїмеле'с десѣїодгате прїп есем-
плеле domnїторїлор, авзвзрїле'с десрѣдѣ-
чїлате прїп аспрїтеа леїлор; аколо дре-
птатеа шї адевърѣл kondѣсе de вїртѣтеа
dїvїнъ помпеаѣ тронѣрїле, шї сѣреле вѣл-
тѣреї дшї ресфрѣоце разеле щїїнделор
песте тоді дптокта; аколо іеросїа пѣ се
помепеще, сїмонїа пѣ се івеще, мїтѣрїа пѣ
ддрѣспеще; аколо пѣштѣл пѣ е кѣ-
тропїт de лѣкомїа впор прїваді, карїї п'аѣ
лїпсѣ маі мѣлт декѣт de треї коді de лок
дп лѣнг шї вѣл дп лат; аколо воїеа лві
Dzeѣ е практикатъ дп патѣра лѣкрѣрїлор;
кѣ вп кѣвѣнт аколо е Dzeѣ, vnde satan
п'аре лок. — Dar дндешерт маі дпшїрѣ
пѣ щїѣ къді теорїа реформелор не хѣртїе
спре ферїчататеа пѣстрѣ, кънд скопѣл лор
практик адїнтъ дп фавореа егоїстѣлві, каре
сѣще мѣдѣва лївертѣщеї пѣстре; адїнтъ ка
сѣ ізгопсаскъ хрїстіанїстѣл дїп шїжлокѣл
пѣстрѣ, саѣ свпт зѣвра лві сѣ не деспѣїе
прїп знелте секрете шї сѣ не редїе дп
ашѣрїре а пѣ не маї еспрїма кїпѣл тїкѣ-
лошїлор пѣстре; адїнтъ ка noi сѣ петре-

чем дп дптѣперекѣл нещїїнщеї, пълъ кънд
алдії рѣд de дптѣпечїтеа шї орѣва поа-
стрѣ; адїнтъ ка сѣ погѣре асвїрѣне вра
шї врѣїа черївлві прїп репїщїрїле стоарсе
dїп гѣрѣне; адїнтъ ка сѣ влестетѣм шї-
пѣтѣл, ора шї zїoa дп кареа възврѣм лѣ-
mїна неферїчїдїлор осѣндїдї дїп лѣтеа а-
чеаста.

О Dómnе Dumnezeule а тот щївсторїѣ-
ле! поаѣ пѣ не тревѣїе пїчі о реформѣ:
чї пѣмаї тоїагѣл тѣѣ шї варга та, каре шї
фѣрѣ реформе ва пѣтеа сѣ не мѣнгѣїе
сѣ ресторпїчеаскъ ферїчїреа зѣмапѣ; пентрѣ
кѣ че фолос de реформе, дакъ реформа-
торїї лор пѣ леар da вїеагѣ? че фолос de
леїслагїе, дакъ ачеа с'ар кълка? че фолос
de фѣгѣдѣвїнѣе фаворавїле пентрѣ noi, дакъ
дпплїнїреа лор стѣ свпт протекдїа мїп-
чївнїеї? че фолос de регѣлѣрї сгомотѣсе,
дакъ сѣртеа пѣстрѣ е осѣндїтѣ а пѣ прїмї
пїчі о префачере? нѣ нї саѣ плекат акѣта
de атѣтеа мїпчїшї ковїтѣре de ферїчїреа
пѣстрѣ.

1847, Apr. 20.

†.

Днкеереа репрезентадїеї театрѣлві
дп Іашї.

Дпайнтареа автїмпѣлві шї дндаторї-
рїле дїрекдїеї, рекламаѣ кѣртареа репре-
зентадїїлор театрале, дрепт-каре жої дп
15. Маїѣ с'аѣ dat спре днкеере шї дп ве-
неїсѣл D. Sterian дѣв пїесе: „Бѣла едѣ-
вадїе;“ comedie дп 3 акте de D. Бѣлѣческѣ
шї „Шїатра дїп касѣ;“ comedie дптрѣн акт
кѣ кѣптїче de D. Васїле Алесандрї.

Ачеа дптѣѣ пїесѣ пѣне дп контраст
впѣтататеа обїчеїврїлор веї кѣ едѣвадїа чеа

пoтъ, каре асторъа, спре deriderе, о вземе
це въпъ. Дно време кънд дн карсва вр-
зире се веде мълт ридкат дн амъодбъ сѣ-
стеме. Пре мългъ dese неверисимлърѣ а
интрицилор, днкъркареа лавделор времѣ веки
а патрией шѣ а стръмошилор че фъчеа пе-
гвдеторъа Христоторъа, кареле дъпре взме
(Британовичѣ) се паре стръин, шѣ амвѣдиос
а шѣ търита фата къ вѣ воер, пѣ се днче-
леце към с'аъ пѣтѣт ка мѣрѣе Петре Мъ-
зърескъ, сосѣнд дела къвѣние къ мѣреаса,
сѣ ласѣ сѣѣ фѣре фетемеа амантѣа чел де
маѣ пѣнте, шѣ ел сѣ о днкъвѣндезе фъръ
в'о свѣрпаре шѣ скандал, пентрѣ къ атѣчи
аъ дескоперѣт къ ачел амант ера а лѣѣ фѣѣ
патѣрал?.. аша о деснодаре а вѣнеѣ едѣ-
кадѣ есте дн контра регъелор драматиче
шѣ маѣ мълт дн контра моралѣлѣ. Пре
мългъ ачесте репрезентацѣа аъ свѣрѣт шѣ
дн грава къ каре еа пѣ с'аъ пѣтѣт вѣне
прегъти.

Шѣатра дн касѣ, а доза оаръ репре-
сентатъ, аъ авѣт вѣ депѣлиа свѣчес. Д. Але-
ксандри аъ днфъдошат пе счепъ о тѣм-
пларе де челе скоасе дн вѣнца социалъ, ка-
рактереле сѣнт вѣне еспѣсе, шѣ днфъдо-
шеазъ вѣ табло де авѣз пентрѣ ачеле тѣме
каре, днтр'адевър сокотескъ фетеле лор
Шѣатрѣ дн касѣ, де каре се къвѣне а сѣѣпа
къ рѣзѣкъа фѣрѣчиреѣ лор. Тодѣ акторѣи аъ
жѣват вѣне, Madama Steriani ш'аъ днделес
ролѣа, Хер Франц аъ десфътат пѣвѣкъа,
дар п'ар тревѣи се вѣте вѣнеорѣ къ есте до-
ктор, Demoazela Гавриела аъ кънтат вѣне,
deasemene DD. Лъкеан шѣ Николаѣ, репре-
зентацѣа се днкее къ вѣ аплавс свѣѣтор.

Дирекцѣа аъ дат трѣпѣи вѣ концед де
3 лѣни, каре, сѣнтѣм днкредѣнгацѣи къ'а ва

днтревѣнда дн стѣдѣа декламаторѣ шѣ
а ролѣрилор, ка сѣ поатъ пѣвѣкъа а се
вѣкъра шѣ а о вѣра пентрѣ днпѣнтареа артеѣ
драматиче!

М о с а и к.

Чел маѣ тѣре акъм вѣедѣитор цѣганте
(зрѣаш) се афлѣ дн Бостон. Ел се къамъ
Ханислав шѣ а фост дн а. 1840 лѣнг де 9
пѣчиоре. Дар фортѣ скѣмосѣт; пе тот пѣчио-
рѣа арѣ — че пѣ с'а маѣ авѣт — къте доѣ
цѣнѣкѣи, шѣ пѣте пе фѣенде каре де ачестѣ
цѣнѣкѣи сѣ се ласе жос. Ел е — дакъ шѣ
дн анѣа де фацъ вѣендеѣе — де 26 де ани,
фѣѣа вѣвѣи тарѣнар дн Фѣладелѣѣа.

Дн Madrid с'а опрѣт пентрѣ карнева-
лѣа анѣлѣи 1840 пѣртареа таскелор-де
карактер. Нѣ вор оаменѣи карактерѣа,
пѣчѣи сѣнгѣр дн таскъ.

Ш А Р А Д Ъ.

Днтреагъ тѣ привѣщѣи зрѣт сѣѣ фѣрѣтоасъ,
Дн карне сѣѣ дн пеле, орѣ тоартъ фъръ оасъ.
Де'мѣи таѣ капѣа сѣнт дн старе, сѣ ростескъ пе-
днчетат,

Дн аскѣне сѣѣ къглас тѣре, сѣндѣименте ч'аѣ къѣтат;
Де теаъ дндѣмнат порокъа, трѣнѣа меѣ сѣ'а рѣ-
сѣчѣщѣи,

Орѣ де теаъ днпѣне пѣкатѣа, поѣа кап сѣ'а маѣ
чѣнѣтѣщѣи,

Дар тотѣшѣи фѣрѣчѣи фѣи, дакъ дѣнпъ рѣтезаре,
Теѣ пѣтѣ фѣрѣ де мѣне, прѣн о поаъ рѣсѣгърпаре,
Кънд фъкъндѣв'мѣ коада кап, ѣар дн трѣнѣи апоѣ
пѣчоаре,

Днсфършит прѣн амъндоаъ сѣ тѣ поѣѣ авѣ п-
прѣнсоаре.

Т. С.